

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

→←

Hirdetések
és nyilvántartások
jutányosan közöltetnek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és
kiadóhivatal

Gromon-utca 2. sz. a.

Wittigschlager K. ezégnél.

→←

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula

ügyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager K. könyvkereskedésében is felvételnek
Gromon-utca 2. szám.

Botrány a közgyűlésen.

A városi törvényhatósági bizottságnak április 28-iki közgyűlése a városatyák már szokásos csekély érdeklődése mellett vette kezdetét. Az államosított iskolákra vonatkozó interpelláció elhangzása után gyors tempóban folyt a napirendre tűzött ügyek tárgyalása. Az ügyek sokasága azonban, dacára annak, hogy a főbb fontosságú ügyeket részint a jövő közgyűlésre halasztották, részint újabb tanulmányozás végett a különböző bizottságokhoz utasították vissza, nem engedte a tárgysorozat kimerítését miért is a közgyűlés délután 5 órakor folytatott és késő estig tartott.

A tárgysorozat utolsó előtti pontjának tárgyalása már gázvilágítás mellett folyt. De éppen ezen mesterséges világítás mellett a szenvedélyességnek, ez egyéni gyűlölködésnek oly szípkákái és a „független szabad-
elvének“ elhű meggyőződésének oly hatalmas lángkévéi törtek elő, melyek az istenadta napvilágánál még sokkal kétesebb színben tüntetik fel a vezető színarany érdemtelenységét és csálhatatlan tárgyalagosságát.

Az ezen alkalommal elhangzott tapintatlanságok, hogy ne mondjuk durva izléstelen-
ségek oly jelenségek, melyeknek a városháza tanácsstermben helyük nincsen, mert az nem politikai szóharcznak, hanem a város érdekeinek önzetlen szolgálatára rendelt küzdőtér.

De legkevesbé akkor, mikor a város törvényhatósági bizottságának és az intelligens társadalom egyik kiváló tagja, bizva a szabadelvű párt hagyományos felfogásában és támogatásában, oly férfi érdemeit kívánja a várostól telhető módon meghálálni, kihez a szabadelvű párthoz tartozó és városi ügyek-

ben döntő befolyással bíró városatyák mindig törhetetlen hűséggel ragaszkodtak.

Függetlenül a liberális párt mind két árnyalatától egyenesen kötelességünk városunk érdekében szóvá tenni azon eljárását, amelylyel a th. bizottság egyik másik rétege mandátumát a város érdekében gyakorolni szokta.

Városunkat 15. év óta az országgyűlésen képviselő báró Daniél Ernőnek diszpolgársága volt azon szírt, melyen a magukat „független szabadelvű“eknek nevező párt-törődék vezérének és nagyhangú szócsövének politikai meggondoltsága hajótörést szenvedett.

Megengedjük, bár abszurdumnak tartjuk, hogy a „szabadelvének“ nem osztják dr. Radda Ignác indítványának báró Daniél Ernő szabadelvű párti képviselőnek, a volt szabadelvi párti miniszternek politikai tevékenységére és sikereire vonatkozó nézetét. Sőt egyenesen tagadásba és vehetik.

De hogy tagadásba vegyék a maga nemében szép indokolásnak ezen passusát is: . . . „De jogcímet meritünk városi közönségünk azon köz tudatából is, hogy Ó Nagyméltósága Pancsova városa különleges érdekeit is — mint e haza közérdekeinek bár szerény alkatrészét — mindenkor a legmelegebb érdeklődésben, a leghathatósabb támogatásban részesítette, hogy különösen e város mint régi kereskedelmi városnak forgalmi és gazdasági, nemkülönben köz-művelődési igényeit minden körülmények között hathatósan előmozdította és ápolta, és hogy e város közönsége és polgárságának közérdekek ügyekben Ó Nagyméltósága mindenkor bölcs és jóindulatú tanácsadója volt“, hogy ezeket, a lakosságnak politikával nem törődő része előtt is ismeretes tényeket is el-

vitatni akarják, ez — őszintén megvalljuk — előttünk megfoghatatlan diplomáciai tapintatlanság.

A legmegfoghatatlanabb azonban az, hogy a „független szabadelvének“ vezére szerint az indítvány nem volt eléggé előkészítve. Mintha annak indokolása nem a multban, hanem a jövőben volna keresendő. Pedig ő is ismerhetné a multat. Tudhatná, hogy a Versecz—pancsovai vasut tervének az ő hatóság közreműködése mellett történt elpusztítása által teremtett válságos helyzet megoldása, melynek eredménye a mai állapot, országgyűlési képviselőnk érdeme; tudhatná és vele együtt hangzatos fiázisokkal dolgozó szócsöve is, hogy a tisztán Pancsova érdekében foganatosított Temes szabályozás eskakis a város képviselője által kieszközölt kétszáz-ezer koronánál magasabb állami hozzájárulás által vált lehetségessé.

Ildomos volt-e az ő ellenindítványuk részletezése, arról nem beszélünk többet, jól lehet bizalmi és egyéni tisztelet kérdésében más felfogásunk van, semhogy egyéni ellenszenvünket alá ne tudnók rendelni az ilyen kényes természetű ügyben az ellenkező felfogásnak.

De mindenestre szavunk van az ellen, hogy egyes vezető férfiak pusztán személyi gyűlölségüket ellentétbe helyezik a város érdekének, a választóktól kapott megbízatásukat személyi gyűlölködésük kiöntésére használják.

Mert jóllehet, szűkszavú polgármesterünk direkt felszólítás dacára, elhallgatta azokat a sok izben tanusított hathatós közbenjárásokat, melyeket országgyűlési képviselőnk városunk érdekében megtett, az indítvány eléggé kifejtette azokat és lakosságunk is tudja. Hogy esetleg egyesek érdekében is tett lépéseket, az nem von le semmit a köz-

TÁRCSA.

Alice.

Írta: KISS ILON.

A tanácsos pazar eleganciával berendezett lakásában estély van.

A táncsteremre átalakított szalonból vig zene hangja hívja a fiatalokat táncba, a mellékszobákban, dohányszobában és könyvtárban pedig az öregek ülnek össze egy kis pipaszóra, tereferére no még egy kis paklizásra.

A házi gazda leánya, a 17 éves Alice a kis szalonban beszélget Réthy Lajossal, kit az imént mutatott be neki az atyja. Érdekes tárgyról beszélhetnek, mert mindkettő igen el van mélyedve.

— Komolyan gondolja ezt? — kérdi hirtelen Alice.

— A lehető legkomolyabban! Felel Réthy udvariasan, de határozottan. — Itéljen bár el érette, de én nem tartom helyesnek, hogy alkalmat adnak a nőknek arra, hogy mindenhol behatoljanak minden pályára elkészülhessenek, mikor úgy is oly nehéz a megélhetési viszony és napról-napra több a munkakerő. Különben is kétségbe vonom, hogy a női munka egyértékű a férfivel. —

Alice, az elkényeztetett gyermek, női hiúságát érezte sértve Réthy beszéde által s izgatottságtól remegő hangon szólt:

— Tehát azt hiszi, hogy a nő nem képes ugyanazt produkálni, a mit a férfi. És nem gondolja, hogy ez csak előítélet, mely csak abban leli magyarázatát, hogy a férfi iskolázása már konzekvensen ama cél felé vezet, hogy kezemunkájával tartsa fenn magát, míg a nőnek sok fáradságot ad azon akadályok leküzdése, melyeket a roszakarat szándékosan gördít útjába?

A tanácsos jókedvűen nevetett:

— Lásza, lásza barátom, itt határozott ellenségre talált. A leányom. . .

— Önagsága tapintatlanságnak vette azt, hogy erről folytatjuk a társalgást most, mikor minden másra kedvezőbb az alkalom, mint ennek az unalmas témának a megvitatására. Legyen elnéző nagysád és bocsánata jeléül engedje meg a keringőt.

Réthy mély meghajlással ajánlá karját és Alice kedves mosolylyal fogadta el. — Szép pár volt. Réthy magas, szőke férfi, határozott vonásokkal, sötét szemében az akarat erőlye csillogott. Alice sugár alak habos rózsaszín selyem ruhában, gesztenyeszínű haját félig nyílt bimbó díszíti, szép kék szeméit hosszú pillák árnyékolják; egész megjelenése olyan, mint az öröm, boldogság s megelégedettség megtestesülése mikor táncra karján tovarebben. Réthy arca sem oly komoly már mint előbb, derültté vált, mintha tündéreké szimitotta volna végig.

A zene andalító hangja mindhalkabban szól, a vendégserg lassan szétoszlik s a csillárokat is eloltják.

Szép este volt. . . Nem következett utána több.

Egy hét múlva beteg lett a tanácsos, az orvos tudógyulladást konstátál s az életvidám ember nemsokára kúnt a hideg földben nyugodott. Özvegye és árvája kétségbe eseten tördelték kezöket, de a sors még sulyosabban nehezült reájok. A nagy háztartás nemcsak a fizetést emésztette fel, de a sokak által irgylt állású férfiu adósságokat is volt kénytelen csinálni. Most, hogy a ház ura elköltözött, a hitelezők mindent elkövettek, hogy pénzükhöz jussanak. S az eddig fényben és gazdaságban úszó Alice tágranyílt szemekkel nézte, mint viszik el még a bútorokat is. De mikor szívfájdalmának és kétségbeesésének első rohama elmúlt, felegyenesedett: „Jó atyám! nézz le reám; ha kell, megszerzem részünkre a mindennapi kenyeret, csak segíts, hogy erőm el ne lankadjon!“

A d . . . i gyár központi irodájában élenk a sürgés-forgás. Hivatalnokok járnak iratokkal, könyvekkel; munkavezetők jegyeznek, rendeleteket osztanak; ügynökök, felek érkeznek s a telefon villamos csengője is iparkodik a zajt erősíteni. Most az irodafőnök szobájában szólal meg a csengő. Harsányi úr,

munkáját félbehagyva, siet a telefonhoz, miközben magában mormogja: „no már kora reggel baj van? Az új igazgató ugyancsak korán van a munkánál.“

— Halló! halló! Harsányi úr! Az ön osztályában készült el a lemergi elszámolás?

— Igenis kérem — igazgató úr!

— Küldje át hozzám azt a hivatalnokot, a ki azt elkészítette!

— Parancsára igazgató úr!

Az új igazgató, Réthy Lajos, el van mélyedve az előtte fekvő iratok tanulmányozásában. Irónnal számítja az egyes tételeket.

Ez alatt kinyílik az ajtó és halovány, mély gyászba öltözött leány lép be. Az egyszerű ruha remek alakhoz simul, a kék szemek villognak s kis piros szája össze van szorítva. Váraljai Bokor tanácsos egyetlen leánya, ki még két év előtt oly fényes szerepet játszott, kénytelen volt kenyérkereset után látni. De a legkeményebb munka sem fájt neki annyira, mintha a régi ismerősök valamelyikével találkozott. — Réthy oda sem nézett, boszankodott, hogy egy hivatalnoknő most háborgatja kérésével. De rideg modorral vissza lehet utasítani a nőket.

— Kiván valamit kisasszony? szól hideg, ki-mért hangon.

— Harsányi úr küldött át a lemergi munka miatt.

Réthy felnéz. Mintha már hallotta volna ezt a hangot, de most nem ér rá gondolkozni erről, gyorsan kérdé:

— Kegyed készítette?

— Én!

— Minden segítség nélkül?

— Egyedül!

— Szép munka, de úgy látszik az alapfeltevés téves!

Alice még sápadtabb lett. Nyolez napon keresz-tül éjfélig dolgozott rajta.

Mai számunkhoz fél iv melléklet van csatolva.

jó ért tett áldozatok értékéből, époly kevésé lehet büntül felronni neki azokat, amiket más magánosok érdekében ki nem vihettek.

Hogy a diszpolgárság okvetlen hasznára szolgál az illető város érdekeinek, mert bármely, legmagasabb helyen is a város ügyeinek egy támogatója akad, — azt tudjuk.

De hogy kárára semmiesetre sem, az napnál világosabb.

Már most az a th. bizottsági tag, aki a város érdekét, a közérdeket, a választók összességének javát nem előmozdítani, hanem megakadályozni törekszik személyes ellen-szenvből, a ki egy semmi kötelezettséggel, de sok előnyvel járó kérdésben kicsinyes torzsalkodást hoz felszínre, az választói bizalmával visszaél, mandátumának lelkiismeretesen meg nem felel.

Ehez nekünk választóknak is hozzá-szólásunk van ezt annál inkább helyte-lentjük, mert épen most történt, most, amikor a két pártárványat közti egyesülési törek-vések megindultak.

Arra nézve pedig, hogy „a csak azért sem“ elv hívei részéről a személyeskedés terére vitetett a szóharca, annak az egyszerű polgár-nak szavai képezik a legméltóbb megrovást, aki a közgyűlésen következőleg leczkértette meg a municzipiumbeli előharczosokat, hogy olyan vitánál, ahol a város érdeke helyett személyes torzsalkodások harca folyik, ő, mint a polgárság bizalmának egyik letéte-ményese, jelen nem lehet.

Jó lesz ez egyszerű szavakat megszív-lelni városatyáink egyik-másikának.

Közbiztonságunk s a büntető törvény.

A ki figyelemmel kíséri hazánk bűnkronikáját, ama megdöbbenő tapasztalatra jön, hogy nemcsak a fővárosban, de a vidéken is rengeteg sok a gyilkossági esetek, s a minden néven nevezendő ember-ölések száma, s hogy a bűntények folyton szapo-rodnak.

Ne himezzük hámozzuk a dolgot, de mondjuk ki nyíltan: hogy ennek oka az emberi élet ellen elkövetett merényletek túlszélid büntetése s az, hogy az alsó néposztály ennek teljes tudatában van. „Küldöm a két esztendő, de megölöm ellenségemet“ mondja a hetyke legény, vagy vetélytárs és a szerint cselekszik. A bűnvádi tárgyalások igazolják, hogy a bűnös ezt tudva követte el szörnyű tettet.

Hát bizony ez szomorú állapot, s képes nem-csak a külföld előtt végkép tönkre tenni már úgy is megesáppant hitelünket, de másként is a meg-rendült személybiztonságnak káros és kiszámíthatlan következményei vannak.

Részletezzük a dolgot: a legsúlyosabb esetek, mint a szülő-, bér- vagy orgyilkosság büntetése, mit

— Mindenesetre magam akarom felülvizsgálni — szól újra az igazgató — de e célból szükségem van a segédkönyvekre, kérem őket!

A hang parancsoló, a szemek még inkább. Alicének minden csep vére a fejébe tódul. Ki-szolgálni azt, ki szerencsének vette egykor atyja meghívását. Hirtelen a szolgálónak szóló csengőhöz lép és fehér keze megnyomja a gombot, mialatt kis-ujján a türkiz ragyog! Meghalt atyjának utolsó em-léke. — Az igazgató feláll, felismerte abban a pil-lanatban.

— Váraljai Bokor Alice? kérdi meglepetten.

— A hivatalnoknő, ki igazgatója udvariasságát ismeri. Van még egyéb parancsa számomra?

— Volna egy kérésem. Szabad édes anyja hogy-létéről kérdezősködnöm; — most ő áll fel s mely meghatottság látszik arcán.

— Nem jól érezheti magát, hisz tudja, hogy egyetlen gyermeke — szolgál.

Késérő mosoly környezi ajkát és elfordul, nehogy meglássa Réthy a könnyűt, mely akarva, nem akarva előtolakszik. Az igazgató asztalához lép, ezalatt nyílik az ajtó s mire megfordul üres a szoba. Alice az öltözőbe fut, kendőjét ajkához szoritotta, nehogy meghallják görcsös zokogását, mibe szíve majd meg-szakad.

Találkoztak gyakran, hisz kikerülhetetlen volt. A büszke férfi, ki előre akart menni minden áron és az árva leány, ki gyermeki kötelességét teljesítendő vérző szívvel, de törhetlen akarattal haladt göröncsös útján. Összekerültek a sors szeszélye folytán egy pályán, csak hogy a nőnek csak eddig szabad és nem tovább, ha kegyetlenség is, de itt nincs számára hely. Az erősebb elnyomja a gyengét; pedig az a mélytűztű két szempár, melyben a menyország látszik tüdő-kölni, bűverővel bír, átör minden gáton s mikor a tavasz szellője érinti a természetet s újraéled az em-beriség, az özeveg tanácsosné szerény lakában egy magas, szőke férfi vonja ajkához az agg nő kezét s mialatt az elpiruló Alicét magához öleli, kéri:

— Engedje, hogy anyámnak szólítsam.

a művelt más államokban halállal büntetnek (?) nálunk 15, sőt 12 év, ha csak legkisebb enyhítő körülmény forog fenn. Néha még ebből is engednek, minden esetben szorgosan megvizsgálván elméleti állapotát.

Még rosszabb az eset az emberöléseknél, vere-kedési eseteknél egy-két év járja. Ezt tudja már a falusi nép is, s talál reá „módot“ és „alkalmat“, hogy az esetet „verekedési emberölésnek“ minősítsék. Szerelmi bánatban elkövetett revolverezéseknél — bár a megfontolt szándék kétségtelen és többször lött is áldozatára — nem is évek, de rendszeren néhány hó-nap a büntetés.

Ugy, hogy nálunk tulajdonképpen nincs is halál-büntetés, de nem is lehet, mert még ezen esetben is kegyelmet kap. — Hogy mért van ez így, vagy mi szükség van erre Magyarországon, annak Isten a megmondhatója. A ki népünket ismeri és volt dolga a pástor, szolga és cigányokkal, az tudja, hogy mit jelent ez és a két esztendő.

Nem így a vagyon elleni büntetéseknél. Egy ügynököt — ki koholt házassági ajánlat révén egy nő 30 forint erejéig becsapott — 3 évi börtönrre ítélték. Egy szegény tanorczot, egy pár cipőért 2 évre. Egy intelligens embert 7 firt elszakasztásáért egy és fél évi börtönnel büntettek.

Összehasonlítva ezt, ez nem aránytalanság többé, de a szó valódi értelmében czélt tévesztett igazsá-gszolgáltatás. Igaz, hogy néha a család gonoszabb, mint ki embert öl, de egy pár cipő, vagy néhány forint eltojvajlása nem egyenlő egy kioltott élettel, melyet a törvénynek első sorban kell védeni. Az esetek folyton szaporodnak.

Beszéltem e tárgyban kuriai bírakkal, a megyei közigazgatás főbbjeivel; mind e nézetet osztják. A közvélemény fel van háborodva s követeli a meg-rendült közbiztonság helyreállítását. Nem tudjuk, hogy a s-okban, vagy a bíróban van-e a hiba. Annyi tény, hogy büntető codexünk külföldi mintára készült, mely a sziléziai, norvég vagy hollandi istenfélő, tör-vénnytisztelő parasztot a mi kanász- és csikós nép-ségünkkel egy kalap alá varrja.

Nálunk ma valósággal bitang jószág az emberi élet. Minden más államban — hol a nép egy részé-nek a túlszaporaság miatt ki kell vándorolni — el-viselhető ez, de nem Magyarországon, hol a kétségbe-ejtő közegészségi állapotok, az óriási gyermekhalan-dóság és amerikai kivándorlás miatt maholnap nem lesz munkás kéz. A magyar faj érdeke, tehát a maga-sabb állampolitika is ezt követeli.

Itt vannak a megyék, s más jogi és erkölcsi testületek. Hány száz felirat, kérvény megy ezektől a kormány és országgyűléshez, politikai, közjogi s más formai kérdésekben, s ily igazán országos ügy-ben nem tesznek, nem lendítenek semmit.

A megyékben legjobban tudják, ismerhetik a bajt, mert itt legnagyobb a panasz a humanitást fitogtató rossz törvények ellen, itt vannak a járványos betegségek, az amerikai kivándorlás, az állategész-ségügy és sok más.

Sajnálatos, ha egy államban a nemzeti vagyon alapja, az emberi erő értéktelenné válik, s a kellő véde-lemben nem részesül; de még sajnálatosabb, ha ezt be nem látjuk, vagy rajta segíteni nem akarunk.

Dekadens emberek.

Se nem úr, se nem paraszt. Fölfelé megtörök dereka a hajlongásban, lefelé beveri orrát a levegő ritkább rétegeibe. Szivtelen és kegyetlen. Mammon leghívebb rabszolgája. Hiu, gőgös és fenhéjázó. Agya üres, lelke sivár, kedélye romlott. Nincs hite, nincs vallása, nincs erkölete.

Nem szent előtte semmi, nem imponál neki senki. Szeretete a gyűlölet, erőnye a bűn. S mily szépen tud mosolyogni, mily nyájas és leereszkedő és ud-varias és mily kifogástalan elegáncsiával öltözködik. A világ minden kincseért sem sőtene meg vagy mondana rossz szót felőled. Mosolyog, mindig csak mosolyog és mutatja szép fehér fogait. Oly bizalmas és barátságos. Csak bízd rá minden titkodat, ne félj, nem árul el. Ő is megtisztelt bizalmával és annyi szép mesét mond el neked. Sok nyelven beszél, nagy flozofus, kitűnő fiskális, nagyszerű orvos, szorgalmas mérnök és jámbor pap. — És ezért a sok jó tulaj-donságaiért, megnyerő és lebilincselő nyájasságáért nem kér egyebet, csak egy kis szivességet. Hát meg tudnád tagadni attól a kedves embertől ezt a kis szivességet? Hiszen bagatel az egész. Kiállításí jegy-bérlet, vasuti koncesszió, takarékpénztári betét-könyvcskéik, részvények, testvéri örökség, női becstü-let s ehhez hasonló csekélységek.

Egy napon azonban azok a haszontalan újságírók világgá kúrtólik, hogy társadalmunk egy kiváló és nagy tekintélynek örvendő tagja 60.000 firt ügyvédi munkadíjat kapott egy csekélységért: egy megyei kapacitás 80.000 firt kapott vasuti koncesszióért; egy hirneves és gazdag orvos egy halottat rabolt meg; egy gazdag és tekintélyes finansz kapacitás száze-zeket sikkasztott; a megye fénye meglapta az árvákat, a másik meg testvérét ölte meg és így tovább.

Hát az az elegáns, udvarias és folyton mosolygó úr nem gavallér?

Hát azokban a szép fehér fogakban mérég is van? Azok a finom keztyűkbe bújtatott kezek csak közönséges karmok, melyekkel a zsákmányt ragadják meg?

Hát az a sok szép ismeret és tudomány, azok a szép szavak, csak eszközök a rablásra?

Azok a szép szemek csalni is tudnak?

Az a kellemes és finom illat, mely egész lényü-ket elárasztja, nem parfüm, hanem közönséges csatornabűz?

Csak most veszed észre, hogy ezek a folyton mosolygó, udvarias gentlemanok csak közönséges tol-vajok és rablók; hogy ezek az illatos bábuk nem valami fenséges lények, hanem közönséges patkányok, a kik a társadalom beteg testét rágják.

Tehát a gazság és család az élet szabályai, igaz-ság és becstület csak kivételei. — A tehetség, szor-galom és becstületesség nem ama tulajdonságok, melyekkel jólétünket biztosíthatjuk.

Nem tanácsos az igaz és helyes uton járni, mert hiszen ármításal és csalással többre mehetünk. Hiszen az ámitók és csalók nem kapják meg méltó büntetésüket. Az a néhány esztendő, a mit a kényelmes börtönben kell eltölteniük a büntény megtorlása fejében, nem áll arányban ama cselekményvel, a mit elkövettek. De még erkölcsileg sem bünhődnek eléggé. A társadalom felejt s megbocsát, sőt nyugodtan üz-hetik tovább a gsetet és zsákmányolhatják ki az emberiség szegény és szenvedő részét.

Hát csak az okos, aki embertársai szájából rántja ki a szükséges falatot; a ki a létért való küz-delemben őket lábál tiporja, mert a ki arra képes, az hatalmat, tekintélyt, becstületet és dicsőséget szerez magának.

E szerint az önzés gyakorlása korunk legnagyobb művészete? A nemes és becstületes férfiú pedig, a ki minden tehetségével és erejével a közjó előmozdítására törekszik, nem egyéb futó bolondnál.

Bizony szomorú állapotok ezek.

Pedig nem a föld szelleme, sem a természeti vagy világi törvények hozták létre az igazságtalan-ságot és a nyomort, hanem az emberek önzése és kapzsisága. Ez forrása minden bajnak és kiinduló pontja minden nyomornak. E tulajdonokkal bíró férgeket kellene elpusztítani az emberiség nagy szenvedő része nevében. De e nyomorultak oly büvkörrel birnak, hogy suggestiójuk alól még a legbátrabbak sem tudják magukat kivonni s így kénytelenek vagyunk túrni ez undok fajzat garázdalkodásait, míg egy hatalmas vihar majd le nem sepri őket a föld színéről.

S ez az idő már nincs is oly messze. Végtere a szenvedések pohara megtelik, a népek desperát elemeit hamis áltatással nem lehet örökké féken tar-tani. Kell, hogy az igazság és becstület sújtó kezei elérjék a társadalom e férgkeit, a kik már elég sebet ejtettek organizmusán.

Tisztuljon már egyszer a levegő!

Az ifjuság jellemképzése.

A középiskolai tanítás még mindig nem kelti fel eléggé a tanuló ifjuságban a kellő ismeretvágyat és a tudományos érdeklődést; nem fejleszt eléggé az itélő és gondolkodó képességet; nem sarkalja őt eléggé az önmunkásságra, önálló egyéni tevékenységre.

És e sajnos köztapasztalásnak egyik oka szerin-tem a tantárgyak sokaságában s ezek túlságos terjedel-mében keresendő. Elannyira, hogy e túltelherelés folytán az ifjuság annyira jutott már, hogy üde testi erejét s elméjének felfogó, megtartó tulajdonságát elveszítvén, a további szellemi fejlődésre, különösen pedig az önálló gondolkodásra képtelenné válik.

Az egyoldalú értelmi nevelés sokasága és túlságos terjedelme igen megnehezíti az ifjuságban még a jellen fejlődését is. Jóformán lehetetlenné teszi, hogy az ifju maga alkosson magának olyan életrendet, melyhez külső kényszer nélkül is ragaszkodjék s mintegy maga parancsoljon önmagának s önmaga fegyelmegze meg magát. Lehetetlenné teszi azt a ha-tározott elveken alapuló benső önállóságot, melyet sem guny, sem fenyegetés, sem kegy, sem hízelgés nem tántoríthat el azon helyesnek ismert utától, mi-dőn nem azt fontolgatja, hogy mit mondanak mások, hanem azt, hogy mit követel a kötelesség.

Helyesen mondta azért Fröhlich Izidor, bölcsé-szetkari dékán, az idej egyetemi tanévét megnyitó, igen tanulságos beszédében, hogy a kiben ilyen jellem nincs, az nem számitathat közbecsülésre; ország, mely-nek nincsenek nagy és tiszta jellemei, tönkre megy; mivel társadalom ily jellemek nélkül fenn nem állhat.

Szent igazság, hogy a ki az életbe kilép, annak nem csupán tudományának, de jellemének is kell lenni. Különben az élet fürgetegeiben nem fog megál-lani rendületlenül s életpályáját nem fogja befejezni dicsőségesen. Erre csak az ész és szív összehangzó művelése: az értelem és akarat nyújt elegendő biz-tosítékot.

A társadalom pedig, fájdalom, nem mutatkozik kedvezőnek a tudományos munkálkodásra nézve.

Ritka gyermek az, a ki nálunk a családi körben szíjva magába a munkaszerezetet, kötelességérzetet és tudománytiszteletet. A fiatal emberek többnyire hiába-valónak, haszontalannak hallják otthon a tudományt emlegetni. Mert, ugymond, nem ez dönt ez életben a tisztí állások és hivatalok megszerzésénél, hanem a rokonság, befolyás és pártfogolás, — szóval, mint mondanl szokták: az atyafiság-hazafiság.

Báró Eötvös is azt mondja, hogy az ember va-lódi becce nem eszének, hanem akaratának erejétől függ. A kiben ez hiányzik, ezt a nagy elméleti tehet-ségek csak gyengébbé teszik. Miért is, alig van szeren-csétlenebb, sőt néha alábbvaló teremtés a világon, mint a nagy ész, melynek a jellem meg nem felel.

A tudományt az emberben csak akkor tekint-hetjük befejezett egésznek, ha az ész világában a szív visszatükröződik, az akaratot megneemesíti s egész valóját kalauzolja, igazgatja.

Az ifjuság jellemképzése körül különösen nagy feladat vár a családi életre és a társadalomra is. Mert a milyen a társadalom, olyan ennek tagozata is.

Míg a családban és társadalomban ez a felfogás meg nem változik, sem az iskola, sem a czélszerű tanterv, sem a kitünő tanárok nem lesznek képesek megfelelő tudományos munkálkodást és jellemképzést előmozdítani.

Mert mindaddig, míg ez a felfogás meg nem változik, a szülők nem azért küldik gyermekeiket iskolába, hogy ott tanuljanak egyéni munkásságot és öntevékenységet fejtsenek ki; hanem azért, hogy az iskolában átessenek, bizonyítványt szerezhessenek és pedig minél könnyebb fáradsággal, minél rövidebb idő alatt.

H I R E K.

Csillagtan, hideg az éj...

Csillagtan, hideg az éj,
Elkerül az álom;
Lelkemben a gyehenna ég,
S jaj! mégis hogy fájom.
Szobamba egy kicsiny sugár
Be nem hatol s mégis egyre
Ott látlak én bús orczával
Szemrehányón rám tekintve. —
Siri esend van s mégis egyre
Hallom fájó sóhajtasod,
Melylyel elrabolt nyugalmad
Bánatosan felpanaszlod...
Oh! ne vadoj! Oh, ne átkozz!
Nem bűnöm az, hogy szeretlek
S a végzetem nem engedi,
Hogy veled boldog lehessenek. —
Feledj, feledj, jó angyalom
S szenvedjek én helyettesed is;
A kintől ha lerokadok,
Áldani foglak akkor is. —e.

Munkácsi Mihály. A ki a magyar nemzetnek csillagó művészetével általános tisztelgetet és csodálatot szerzett az egész világon, Munkácsy Mihály, immár nincs többé. A zordon halál kivette kezéből esetjét, megölte azt a nagy teremtő erőt, a milyennel az ég csak nagy ritkán ajándékoz meg egy-egy nemzetet. Munkácsy nemcsak nagy művész volt, hanem mindenek fölött a magyar művészet s az az maradt mind végiglen. Művészetében a magyar népet jeleneteli, a magyar népszellem, erkölcs a legköltségibb alakban nyilatkozik. Ezenkívül neje karjai között hunyta le szemét. Holt testét haza fogják hozni s itthon, mint a nemzet halottját, temetik el. Munkácsy 1844. febr. 20-án született Munkácson. Asztalos mesterséget tanult s mint legény, dolgozott Aradon is. Ekkor már festegyetett. Szamosy volt a művészetben első mestere. Ezóta az ecsetétől nem vált meg. Pesten, Bécsben, Münchenben, Düsseldorfban sok fáradság, nélkülözés mellett képezte ki magát. Itt festette a Siralom házat, mely világhírét megalapította. Innen lakóhelyét Párisba tette át s azóta ott volt híres, látogatott műterme és szalonja. Mindig haza készült, már állást is jelölték ki számára. Most haza jó, hogy itthon, az édes hazai földben pihenjen.

Rendkívüli közgyűlés. A város törvényhatósági bizottsága holnap, május hó 7-én d. u. 4 órákor tartja az évi I. rendkívüli közgyűlést. A tárgyszorokat a következők: 1. A kincstártól közlegelőnek a város által haszonbérlet 899 hold rétföld újbéli bérbeadása miatt a kincstár által folyó évi május hó 8-ára kiirt árverés bejelentése. — 2. Az osztrák-magyar bank által helyben felállítandó fiók hivatali helyiségei biztosítása végett a bank képviselője által alkalmasnak talált városi telek eladása kérdésében határozat. — 3. A Deák utca kikövezése tárgyában előterjesztés.

Szabadságon. Fodor József posta- és táviráda felügyelő tegnap kezdte meg négy heti szabadságát, melyet Lipik fürdőben fog eltölteni. A postai és táviráda hivatal vezetését Labancz Mihály fő-tiszt vette át.

Májusi előléptetések. A hivatalos katonai lapok már közölték a májusi előléptetéseket. A helyben állomásozó zászlóalj tisztikarát illető előléptetések a következők: lovag Aigner Tivadár első oszt. százados őrnagygyá; Binder Benő hadnagy főhadnagygyá; Henning János főorvos második osztályú ezredorvosgyá; a honvédségnél Korniss Géza főhadnagy századosgyá lett.

Halálozás. Szójká Béla honvédfőhadnagy, a helyben állomásozó honvéd tisztikar egyik tehetős és közkedveltségben állott tagja hosszú szenvedés után meghalt április 30-án. Az alig 34 éves főhadnagy holt testét május 1-én délután 1 órákor egy a honvéd mint a közös hadseregbeli tisztikarok és városunk intelligens társadalmának óriási részvete mellett szentelték be a halottas házban, honnan a vasúti állomásra kísérve szállóvárosába, Aradra szállították. Temetésén Strility százados és Halmos főhadnagy képviselték a helybeli honvéd tisztikart. A verseczi 7-ik honvéd gyalogezred tisztikara külön gyászjelentést adott ki.

Tanítói áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Steiner Péter és Steiner Kollér Mária torontálalmási állami elemi iskolai tanítót, illetve tanítónőt a németcsukai, Schidek Ágostonné németcsukai állami elemi iskolai tanítónőt a torontálalmási, Deutsch Mátyás zichyfalvi állami elemi iskolai tanítót a franzfeldi és Stada Gyula torontálalmási állami elemi iskolai tanítót a zichyfalvi elemi iskolához áthelyezte.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Ispánovits Ádám adóhivatali gyakornokot a pancsovai kir. adóhivatalhoz ideiglenes minőségben adóosztály kinevezte.

Bank-fiók Pancsován. Az új bankfiók felállításának ügyében az osztrák-magyar bank főtanácsa már végleg határozott. Az új szabadalom értelmében felállítandó tíz magyar fiók egyikének a székhelye Pancsova lesz. A múlt héten már itt is járt rohonczi Pranger József, az O. M. bank vezérigazgató helyettese és tárgyalta Mattanovich Adolf polgármesterrel a helyiség tekintetében. Az itteni fióknak ugyanis díszes palotát akarnak emelni és e célra kérnek a várostól telket a leltári érték ellenében. A Klastrom-utcai áll. leányiskola telkét szemelték ki e célra s a város közgyűlése már legközelebb fog a fölött dönteni. Az építkezés a tanév végével azonnal megkezdődne.

Gyászbeszéd. A régi gárdának egy tisztjes alakja tért pihenőre. A tizinger Lipót a múlt szerdán halt meg 74 éves korában. Régebben a társadalomnak agilis tagja volt. A „Männer-Gesengverein“ a „dedá“-ban egyik alapítóját vesztette és e feletti részvétét külön gyászjelentésben juttatta kifejezésre. Temetése csütörtökön délután ment végbe. Nyugodjék békében!

Ministeri biztós. A pancsovai felső keresk. iskola ez évi érettségi vizsgálatához a vallás és közoktatásügyi miniszter Névy László budapesti felső kereskedelmi iskolai igazgatót küldte ki ministeri biztosul.

Választók névjegyzéke. A város képviselő-választóinak 1900. évre érvényes birandó ideiglenes névjegyzéke május hó 5-től 25-ig a városi levéltárban van betekintés végett felfektetve. A felszólamlások május 5-től 15-ig eszközözlendők; az ezekre való észrevételek pedig ugyancsak e hó 16-tól 25-ig teendők meg, mit városunk érdekelt polgárainak különös figyelmébe ajánlunk.

Hivatalvizsgálat. A pancsovai főszolgabírói hivatalban a múlt hétfőn tartotta meg Rónay Jenő főispán a szokásos tavaszi hivatalvizsgálatot. A váratlan vizsgálat mindent a legjobb rendben talált. Ugyanakkor vizsgálta dr. Keller Ákos tb. megyei főügyész a házközösségi főszolgabírói hivatal, a hol szintén példás rend konstatáltatott.

Iskola-látogatás. Dr. Schack Béla a felső kereskedelmi iskolák országos főigazgatója, vett értesülésünk szerint a jövő hét folyamán városunkba érkezik, hogy a helybeli áll. felső kereskedelmi iskolát megvizsgálja.

A fősorozás eredménye. A pancsovai járásban az idei fősorozás múlt hó 25-étől 28-ig folyt. A járás 13 községében volt 586 I-ső korosztálybeli, 296 II-od korosztálybeli, 311 III-ad korosztálybeli és 1 magasabb korosztálybeli vagyis összesen 1194 állításköteles. Ezek közül besoroztatott végleges beosztással a hadseregbe 3, ajánlás fenntartásával 259, összesen 269 hadköteles. Pórtartalékba került 41. Visszahelyeztetett 500; fegyverviselésre képtelen 201; töröltetett 5; már katona 12; felülvizsgálatra küldetett 11; megfigyelésre küldetett 5 a polgári és 7 a katonai kórházba. Igazolatlannul távol maradt 150; teljesen ismeretlen 13. Az előállított 1049 hadkötelessnek 24-97%-a vált tehát be „jó anyagnak“.

A helybeli főgyűlés VI. osztályában van elhelyezve a természetrajzi szertár két nagy szekrénye, amely szekrények telve vannak kitömött állatokkal. Tudvalevőleg az állati bőrök arsenicummal vannak praeparálva, amely igen nagy mérvben párolog s így a levegővel együtt a tanulók által belelegeztetik. Azonkívül az állati bőrök magukban véve is kellemetlen büzt terjesztenek, úgy, hogy a tanulók bemondása szerint nem lehet a tanteremben maradni. Szeretnők tudni, hogy mit szól ehhez a főgyűlésünk egészség tanára? Reméljük hogy a bajon legközelebb segítve lesz! (Beküldetett).

Kataszteri felmérés. Pancsova város határának kataszteri felmérését holnap kezdik meg az ezzel megbízott mérnökök. Miután ezen mostani felvételek fognak a telekkönyvek végleges rendezésének alapjául szolgálni, kötelesek a földtulajdonosok birtokaik határát czölöppökkel megjelölni, melynek elmulasztása szigorú bírságolást von maga után.

A Vöröskereszt-egylet közgyűlése. A pancsovai vöröskereszt-egylet május hó 13-án tartja évi rendes közgyűlést.

Halálozás. Folyó hó 4-án halt meg Szatmárott Hahn Mihály kir. telekkönyvvezető. Az elhunyt évvel ezelőtt, mikor a helybeli kir. törvényszéknel volt alkalmazva, városunk magyar társadalmának, különösen a magyar dalkörnek buzgó tagja volt. Innen Bozovicra, majd röviddel ezelőtt Szatmára helyeztetett át, hol most a kérelmetlen halál ragadta ki szerettei köréből. Nyugodjék békében!

Füldőségély. Az osztrák-magyar általános tisztviselő egyesület most adományozta ez évi füldőségélyét. Az egyet pancsovai tagjai közül Dózsa Imre és Putnik Dragomir nyertek egyenkint 120—120 korona segélyt.

Megint vörheny-esetek. A múlt hét folyamán ismét több iskolás gyermek betegedett meg vörhenyben. Ennek folytán a belvárosi áll. fiúiskola első és második osztályát be is zárták és a tantermetek alaposan fertőtlenítették. A tanítás holnap újból megkezdődik.

Alakuló közgyűlés. A „Park-egylet“ ma délután 3 órákor tartja alakuló közgyűlést a város háza nagytermében.

Szatócok italmérési joga. Nemrégben kormányhatósági rendelkezéssel megtiltották, hogy szatócokból, vagy oly helyiségekben, amely szatócokból közvetlen öszeköttetésben van, szeszitalokat mérjenek ki. Ezt a szatócok igen sérelmesnek találták s többször kérelmezték a megváltoztatását. Most

a miniszter megengedte, hogy a szatócokból melletti helyiségekben, hová a boltból átjárás van, szesz italokat lehessen kimérni, úgy azonban, hogy vasárnapi munkaszünetkor az ajtó elzárható s az italmérési helyiségek az utcára külön ajtóval legyenek.

Mezőgazdasági tanfolyam a néptanítók számára. A m. kir. földművelésügyi miniszter a gazdasági ismétlőiskolák vezetésére hivatott néptanítók gazdasági kiképzése czéljából folyó évi július hó 1-től 28-ig az adai, lugosi kecskeméti, rimaszombati, nagyszentmiklósi földmivesiskolák; továbbá ugyancsak folyó évi augusztus hó 2-től 29-éig az adai, pápai, kecskeméti, jászberényi, hódmezővásárhelyi, rimaszombati, csákvári, nagyszentmiklósi, szentimrei, algyógyi, lugosi, oszabai karczagi, és szabadkai földmivesiskolákön 20—20, összesen 380 néptanító számára négyhetes gazdasági tanfolyamokat rendez. A négyhetes tanfolyam tartamára minden felvett néptanító egyszáz (100) korona átalányban részesül, melyből utiköltség, ellátás, szóval minden költség fedezendő lesz. Tanfolyamokra tényleg alkalmazásban levő néptanítók vétetnek fel, kik mezőgazdasági tanfolyamon még részt nem vettek. A tanfolyamon való felvételre a tanítók az illetékes vármegei tanfelügyelőségük útján jelentkezhetnek.

Új menetrend. A torontáli h. é. vasutakon május 1-ével új menetrend lépett életbe. E szerint indulnak a vonatok: Pancsováról—Nagy-Becskekre délelőtt 6 óra 10 p. és délután 1 óra 59 perczok. A előbbi d. e. 9 ó. 15 p., utóbbi d. u. 5 ó. 24 p. érkezik N.-Becskekre, honnan d. e. 8 ó. 20 p. és d. u. 5 ó. 25 p. indulnak a vonatok és Pancsovára érkeznek d. e. 11 ó. 58 p. és este 8 ó. 54 p. — A Pancsova—Antalfalva közti helyi vonat indul Pancsováról éjjel 3 ó. 16 p. és Antalfalvára érkezik 4 ó. 28 p. Antalfalváról indul reggel 4 ó. 34 p. és Pancsovára érkezik reggel 5 ó. 40 perczok.

Helyihajó közlekedés. A Pancsova—Belgrád—Zimony és viszont közlekedő helyihajók nyári menetrendje (áprilistől szeptemberig) a következő: 1. Pancsováról Belgrád—Zimonyba indul 3/4 és 1/2 órák reggel és 1/2 órák délután. 2. Zimonyból Belgrád—Pancsovára indul: reggel 6 órák, 1/2 órák délelőtt és 7 órák délután. Az utóbbi a következő napokon este 8 órák indul el Zimonyból és pedig: április 7. 16. 23. 25., május 23. és 31-én; június 4. 11. 14. és 29-én; július 7. és 12-én; augusztus 2. 15. 18. 20. 28-án és szeptember 8. 11. 21. és 27-én. A hajónak a Temesbe való bejövetele a víz állásától függ.

Magyar anekdotakines. Ennek az érdekes és kiváló munkának immár a 15—20. füzetét kaptuk, a melyek tartalomra nézve semmivel sem állnak mögöttes az előbbieknél. Sőt ezuttal azt tapasztaljuk, hogy írója Tóth Béla, egyre becsesebb anyaggal gazdagítja gyűjteményét, a melyről bátran elmondhatjuk, hogy a legtekintélyesebb s maga nemében, s valóságos kincsébányája a magyar nemzeti humornak. És hozzá Tóth Béla, legnagyobb nyelv- és művészi köntöbe öltöztette az összegyűjtött adomákat s így annál élvezhetőbbé tette őket. Az a munka minden ízében magyar. Benne van a magyar nemzet lelke, még pedig olyan, a milyen a honalapítástól fogva a mai napig volt. A királytól egész az utolsó földmivesig, mindenki mond valami bölcses, elmés, jótízű, humorosat benne. Azért melegen ajánljuk ezt a

Belvedere szálloda Bécsben, fekszik a déli állami-, Aspang-vasut és f. évi július hó 1-je óta a városi vasut Arzenal állomásának közelében. Értesítések folytán társasok, (szálloda-omnibusz) fenti indóházakhoz küldetnek. Ugyanott állandóan szobák (összesen 200) 1 frrtól feljebb kaphatók, világítás és szolgálat ingyen.

Nagyothallás — Siketség. Egy gazdag nő, ki a nagyothallásból dr. Nicholson mesterséges dohártyájának alkalmazása által gyógyult, 20.000 márkát ajándékozott dr. Nicholson intézetnek, hogy azok a siketek és nagyothallók, akiknek nincsen módjukban megszerezni a mesterséges dohártyát, ingyen megkapják azt. Levelek Das Institut Nicholson „Longcott“ Gunersbury London. W. England címére küldhetők.

A Művészvilág heti számát Polgár Márton festőművész kitünő rajza díszíti. A lap belsejében Vaszary János erőteljes, gyönyörű olajfestésű tanulmányfejének pompásan sikerült reprodukcióját és más művészek színes rajzait találjuk. Goda Géza Szechenyi Imre grófnak a főrendiházban elmondott beszéde kapcsán beszél a mai ifjúságról. Salamon Ödön a párisi kiállításról, Keszthelyi Ernő a tavaszi tárlat alkalmából a képzőművészek helyzetéről irt cikket. Ince Henrik dr. Zigány Shakespeare darabjának ötletéből a mai drámairodalom hibáit tárja elénk. Molnár Ferencz a nagytehetségű fiatal novellista rendkívül érdekes elbeszélést, Róna Béla költeményt irt a Művészvilágba. A lap folytatónak közli Géczy István hatalmas népdramáját, az Anyaföld-öt; Zangwill érdekes műve az Átmenet e héten ér véget. A színházi tudósítás kimerítő és alapos, a Mozaik rovat pedig felette érdekes. A Művészvilág előfizetési ára: egész évre 16 korona, félévre 8 korona, negyedévre 4 korona, egy hónapra 1 korona 60 fill. Megrendelhető a kiadóhivatalban (VI., Podmaniczky utca 1.) és minden hazai könyvkereskedésben.

A Horgony-Pain-Expeller igazi, népszerű házi-szerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipfájdalom, fejfájásnál, köszvénynél, csúznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalom,

csillapító hatásuknak bizonyultak, sőt járványkór... minő: a kolera, hányóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult.

„Szegény vagyok, de becsületes.“ Ezt a szállóigét mindenki ismeri és sajnos, hogy a legtöbb ember igazán szegény. Mennyivel kellemesebb azonban az a tudat, ha az ember gazdag és becsületes és a fönti mondást így variálhatja: „Gazdag és becsületes vagyok“.

A m. kir. kereskedelmi muzeum.

Egy ország gazdasági ügyeinek vezetésére — ipar, kereskedelem, mezőgazdaság terén — egyaránt elengedhetetlenül szükségeltetik organum, melynek feladata szervezni és fejleszteni az ország közgazdaságát.

Ezen célunk megvalósítására szolgál a belföldi és külföldi kereskedelem egyik legfontosabb organuma a m. kir. kereskedelmi muzeum Budapestben.

Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszterünk, mint azt az országgyűlésen elmondott nagyszózatában kifejtette, — kereskedelmi muzeumra, mint a miniszternek alárendelt intézetre fekteti a főbb pontokat a bel- és külföldi kereskedelem kifejlését illetően.

Ismeretes már előttünk eme intézet; nem tagadható, hogy a gazdasági missiót teljesíti s a jövőben még nagyobb mérvben lesz hivatva annak érvényét szerezni.

Feladata: a hazai ipart, kereskedelmet, mezőgazdaságot emelni, a hazai termékek és termények kelendőségét előmozdítani, a belföldi árak kivételével a kereskedelem érdekeit szolgálni, a külföldről való behozatalt éber szemmel kísérni s így a hazai iparfejlesztésben közreműködni.

Ezen cél elérésére hathatós eszközök állanak az intézet rendelkezésére. Ilyen eszközei: állandó kiállítás, időleges szakkialítások, kiviteli mintatár, külföldi képviselőiségek, ügynökségek, tudakozódási iroda, könyvtár, hivatalos közleményei, hazai beszerzési források és kiviteli cégek törzskönyve.

Az intézet céljához és a rendelkezésére álló eszközökhöz képest úgy a magánosoknak, mint a hatóságoknak teljesen díjtalanul nyújt felvilágosítást mindazon ügyekben, melyek működési körébe tartoznak.

Ingyen áll rendelkezésére illetőleg tájékoztatja az üzletkörüket a nagyobb közmunkák felől és az országban megtartandó különleges vásárokról és kiállításokról vagy egyéb vételi és eladási alkalmak felől, figyelmezteti a szállító közönséget a hazai vasutak díjszabásait illetően beállott változásokról, a forgalmat érdeklő országos törvények és rendeletekre, megszerzi a külföldi cégek megbízhatóságára és hitelképességére vonatkozó adatokat.

Ime ily fontos gazdasági missiót teljesít eme intézet!

A miniszter a maga részéről meg tett minden lépést az intézet fejlesztése körül; a feladat másik része a társadalomra hárul, pártolja az intézetet, hisz csak a maga érdekében cselekszik; keresse fel bárki ez intézetet megbízásával, ez intézetet bárkinek rendelkezésére áll a működése körébe vágó ügyekben.

Közgazdaság.

A Triesti Általános Biztosító-Társaság (Assicurazioni Generali) f. é. április hó 7-én tartott 68-ik közgyűlésén terjesztették be az 1899. évi mérlegét.

Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1899. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőke összege 483.973.169 kor. és 56 fillért tették ki és az év folyamán bevett díjak 19.724.336 kor. 19 fillérre rúgtak.

A tűz-biztosítási ágban a díjbevétel 18.128.170 korona 40 fillér volt, miből 7.728.542 kor. 61 fill. viszont-biztosításra fordított.

tatott, ugy, hogy a tiszta díjbevétel 10.399.627 korona 76 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten, a jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege: 74.455.970 kor. 86 fillér.

A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitétt 7.730.895 korona 18 fillért, ebből viszontbiztosításra fordítottat 3.346.580 korona, ugy hogy a tiszta díjbevétel 4.384.315 korona 18 fillérre rúgott, mely összegből 2.549.074 korona 44 fillér helyezettett tartalékba.

Károkkért a társaság 1899-ben 28.174.407 korona 04 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk felében 661.663.927 korona és 90 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 153.186.550 kor. 69 fillér esik, mely összeget a társaság 181.032 káresetben fizette ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 14.034.230 korona 11 fillérre rúgnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 5.250.000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyammozgására alakított tartalék, mely a 2.507.733 korona 74 fillér külön tartalék, ugy szintén az évi nyereségből kihasított 413.251 korona 38 fillérrel 8.624.239 korona 11 fillérre emeltett fel; továbbá tevékenység még a 160.000 kor. 11 fillérre kitéve tartalék. Ezeket kívül felel meg egy rugó katasztrófákra kitéve tartalék. Ezeket kívül felel meg egy rugó katasztrófákra kitéve tartalék. Ezeket kívül felel meg egy rugó katasztrófákra kitéve tartalék.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az idei áttalálások folytán 153.073.167 kor. 61 fillérről 162.608.919 korona 18 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

Table with 2 columns: Description and Amount. Includes items like '1. Igatlanok és jelzőlag követelések', '2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök', etc.

összesen: 162.608.919 kor. 18 fill.

Ezen értékekből 42 millió korona magyar értékekre esik.

Amint a jelentésből kitűnik, a társaság a befizetéses lopás elleni biztosítás fizetést is felvette ügykörébe. Erről a legközelebbi szétküldendő körlevelek fognak bővebb felvilágosítást nyújtani.

Hirdetések.

Advertisement for Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp. Includes text about its effectiveness for various ailments and contact information for Richter F. Ad. és Társa, Rudolstadt.

Legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben 1.000,000 korona

Az összes 50.000 nyeremény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben:

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Table showing prize amounts and their frequency. Columns: Száma, Kétszámúban fizetendő, Jutalom, Nyer. és jut. összegben.

Nyujsunk kezét a szerencsének! Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb eséllyel bíró magy. kir. szabad. osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre 50,000

penznyeremény jut, tehát az oldaltálló nyereményjegyek szerint a sorsjegyek felét pénznyereménnyel húzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió 160.000 korona lesz kihuzva és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az I. osztályhoz:

egy nyolczad (1/8) frt —.75 vagyis 1.50 kor. egy negyed (1/4) " 1.50 " 3.— " egy fél (1/2) " 3.— " 6.— " egy egész (1) " 6.— " 12.— "

utányót mellett vagy az összeg előzetes beküldése ellenében. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre, tekintettel arra, hogy a húzások f. é. május 17. és 18-án lesznek

folyó évi május hó 17-ig kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa. bankház

BUDAPEST, V., Váci-körút 4a.

Fiók: MUZEUM-KÖRUT 11.

Sok és nagy nyereményt szettünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három millió koronát.

Rendelőlevél levagandó. Török A. és Társa uraknak Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget kor. összegben utánvételezni kérom postautalványnyal küldöm. A nem tetsző törlendő.

Pontos ezim. form field for name and address.

5393. szám.
1900. tlv.

II. Végzés, árverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. tvszék mint tlvki hatóság az előterjesztett kérelem folytán Gross és Weiss czég javára 1129 kor. 94 fill. tőke, ennek 1899. évi január hó 1. napjától járó 5% kamata, 107 kor. 60 fill. eddigi, 20 kor. 60 fill. jelenlegi és még felmerülendő költség kielégítése végett az 1881. LX. t.-cz. 144. §-a alapján és 146. §-a értelmében Földeák Sándor és Földeák Karolin tor.-vásárhelyi lakosok ellen a Tor.-Vásárhely községben fekvő és a 936. sz. tkvben foglalt: 1) 759. sz. házra és 400 □ öl házhelyre 600 korona becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közzhírré teszi.

A nyilvános árverés T.-Vásárhely községében 1900. évi május hó 29. napján d. e. 9 órákor fog megtartatni a következő, úgy a tlvki hivatalban, mint a Tor.-Vásárhely községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett:

- 1) Kikiáltási ár a becsár.
- 2) Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alól is fog eladatni.
- 3) Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 60 kor. készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni.

Pancsován, 1900. évi márczius hó 10-én.

Pavlovics,
kir. tvszéki bíró.

1-1

2484. szám.
1900. tkv.

Póthírdetmény.

Az alibunári kir. bíróság mint tlvki hatóság közzhírré teszi, miszerint a Stéria István alibunári lakos végrehajtónak Gadjanszki Jozsim alibunári lakos végrehajtást szenvedett elleni 21 kor. 60 fill. s jár. iránti vjhajtási ügyében 1906/900. sz. a kibocsátott árverési hirdetményben az alibunári 3693. sz. tkvben foglalt ingatlanokra, u. m.: 1) 170. sz. ház és 350 □ öl házhelyre egészben 224 kor. 2) III. dűlő 121. hrsz. 4⁸⁰⁰ hold II. oszt. szántónak fele része 365 kor. 50 fill. 3) V. dűlő 121. hrsz. 4⁸⁰⁰ hold II. oszt. kaszáló fele része 301 kor. 4) I. dűlő 223. hrsz. 800 □ öl III. oszt. kaszáló fele része 24 kor. 5) II. dűlő 564. hrsz. 800 □ öl III. oszt. kaszáló egészben 24 kor. 6) 59. hrsz. 533 □ öl kertre egészben 51 korona. 7) 236. hrsz. 533 □ öl kertre egészben 51 korona. 8) 471. hrsz. 915 □ öl szőlőre egészben 132 korona kikiáltási árban 1900. évi május 26-ik napjának d. e. 9 órájára kitűzött árverés az 1881. LX. t.-cz. 167. §-a alapján Zacharievics Melánia végrehajtató érdekében is 800 kor. tőke követelésre s jár. kielégítése végett megtartatni fog.

Alibunár, 1900. márczius hó 24-én.

Tóth,
kir. aljbíró.

1-1

394. sz.
vb. 1900.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 101. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a pancsovai kir. járásbíróság 1899. évi Sp. I. 678/3 számú végzése következtében dr. Adler Arthur ügyvéd által képviselt Erdelján Mita javára Delibácsán Krisztina ellen 460 kor. s jár. erejéig 1900. évi márczius hó 15-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján foglalt és 620 koronára becsült lovak, kocsik, butorok és ágyneműekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a pancsovai kir. járásbíróság V. 335/2 1900. számú végzése folytán 460 kor. tőke követelés, ennek 1899. évi december hó 23. napjától járó 5% kamatai, eddig összesen 61 kor. 88 fillérben bíróság már megállapított és 2 kor. 60 fillér árverés kifizési költségei erejéig Réva-ujfalván, adós lakásán leendő eszközésére 1900. évi május hó 8. napjának d. e. 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek becsárban alul is el fognak adatni.

Kelt Pancsován, 1900. évi április hó 20. napján.

Bossán,

kir. bírósági végrehajtó.

Ekszerek legdúsabb választéka.

Tisztelt kerékpározó közönség!

A jelenlegi időnyen nagy vételek folytán ama kellemes helyzetbe jutottam, hogy

képzeltető legelőnyösebb feltételek mellett

igen jutányos áron adhatok bármily jegyű hirneves gyártmányokat, u. m. **Dürkopp**-féle kerékpárokat, **Neumann**-féle Germánia, **Rössler**, **Jauerneq**, **Cless-Plessing** (láncz nélkül), **Meteor**, **Adria**, **Styria**, **angol** és **amerikai** kerékpárokat.

Ezek az idén csakis legfinomabb, tartós aczél pneumatic és légsövekekkel vannak ellátva, éppogy a legjobb aczélból készült nyeregkeretekkel és így minden előforduló gyártási hibáért egy teljes évre jótállást vállalok.

Javitások saját műhelyemben azonnal eszközöltetnek.

VALAMENNYI KELLÉKEK ITT KÉSZLETEN VANNAK.

Vevőim ingyenes oktatásban részesülnek. — Régi kerékpárokat becserelek és ugyancsak kerékpárok kölcsöndjé mellett kaphatók.

Azonkívül állandóan vannak raktáron nálam nagy választékban

Ékszerek (arany, ezüst és chinaezüst)

órák, tükrök, képek, lámpák és látszerési czikkek,

kiváló nagy választékú

VARRÓGÉPEK STB. STB.

Számos pártfogásért esd

kiváló tisztelettel

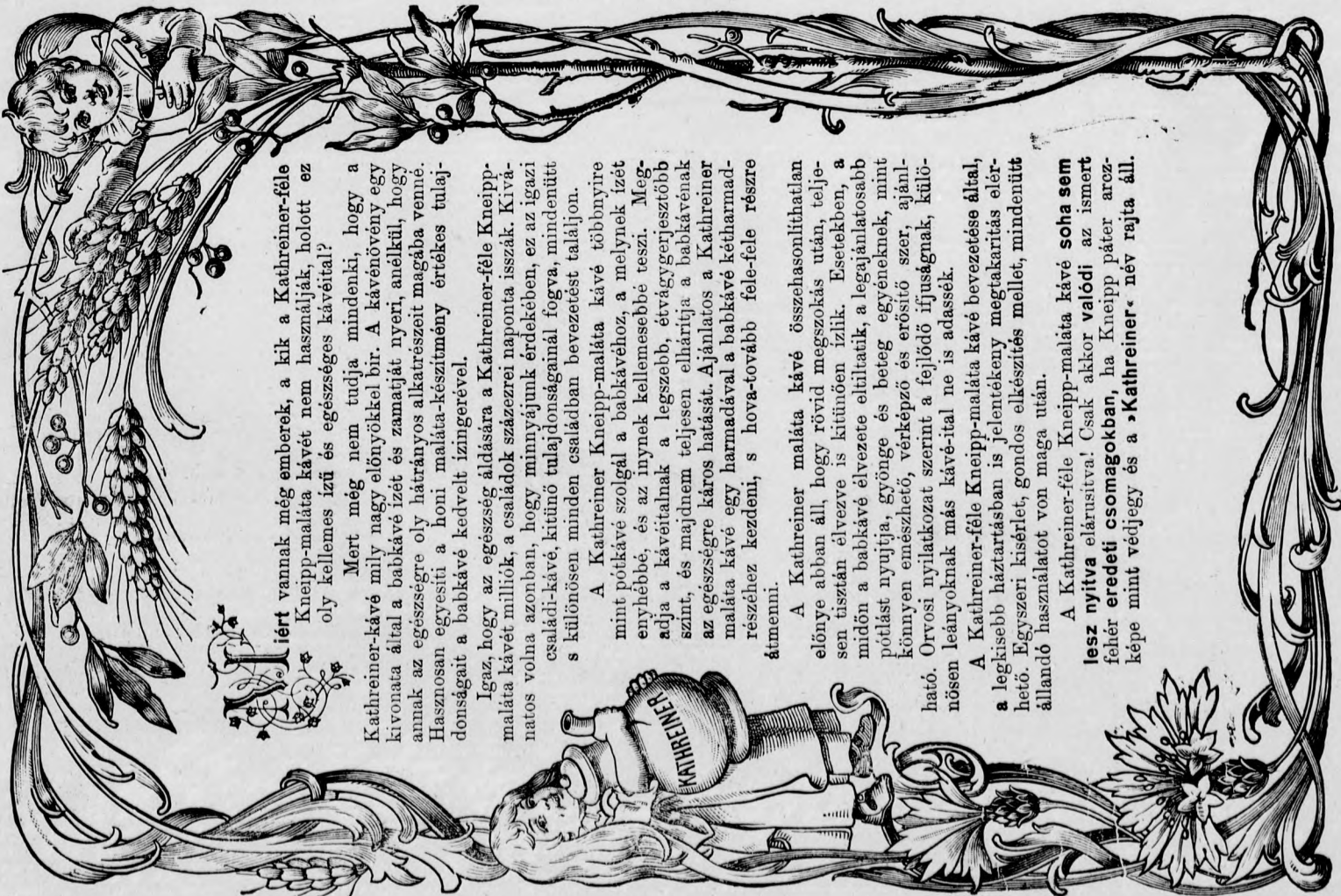
Fischer Miksa.

Távbeszélő-állomás 85. sz. Pancsova és környékére.

Javitások és vésések minden neme elvállaltatik.

Aranytörmelekek legmagasabb áron vásároltatnak.

Varrogépek 2 ft ártól kezdve kaphatók.

Lírt vannak még emberek, a kik a Kathreiner-féle Kneipp-malata kávét nem használják, holott ez oly kellemes ízű és egészséges kávéital?

Mert még nem tudja mindenki, hogy a Kathreiner-kávé mily nagy előnyökkel bír. A kávéővény egy kivonata által a babkávét ízét és zamatait nyeri, anélkül, hogy annak az egészségre oly hátrányos alkalmatosságait magába venné. Hasznosan egyesíti a honi malata-készítmény értékes tulajdonságait a babkávét kedvelt ízével.

Igaz, hogy az egészség áldására a Kathreiner-féle Kneipp-malata kávét milliók, a családok százezreit naponta isszák. Kiváncos voltok azonban, hogy minyjármunk érdekében, ez az igazi családi-kávé, kitűnő tulajdonságainál fogva, mindentűnt s különösen minden családban bevezetést találjon.

A Kathreiner Kneipp-malata kávé többnyire mint pótkávé szolgál a babkávéhoz, a melynek ízét enyhébbé, és az inyének kellemesebbé teszi. Megadja a kávéitalnak a legszebb, étvágygerjesztőbb színt, és majdnem teljesen elhárítja a babkávénak az egészségre káros hatásait. Ajánlatos a Kathreiner malata kávé egy harmadával a babkávét kétharmadrészéhez kezezni, s hova-tovább fele-fele részre átmenni.

A Kathreiner malata kávé összehasonlíthatatlan előnye abban áll, hogy rövid megcsókás után, teljesen tisztán élvezete is kitűnően ízlik. Esetekben, a midőn a babkávét élvezete eltiltatik, a legajánlatosabb pótlást nyújtja, gyöngé és beteg egyéneknek, mint könnyen emészhető, vérképző és erősítő szer, ajánlatos. Orvosi nyilatkozat szerint a fejlődő ifjúságnak, különösen leányoknak más kávé-ital ne is adassék.

A Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé bevezetése által, a legkisebb háztartásban is jelentékeny megtakarítás elérhető. Egyszeri kísérlet, gondos elkészítés mellett, mindenütt állandó használatot von maga után.

A Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé **soha sem lesz nyitva** elárulva! Csak akkor **valódi** az ismert fehér eredeti csomagokban, ha Kneipp páter arczképe mint védjegy és a „Kathreiner” név rajta áll.

Triesti általános biztosító-társulat.

Table with columns: KIADÁS, ASSICURAZIONI GENERALI, Nyeresség- és veszteség-számla az A. mérleghez, Elem-biztosítási ág (1899.), BEVÉTEL. Rows include categories like Kárhétesek, Üzleti kiadások, Leírások, and various insurance types with corresponding monetary values in korona and fil.

Nyeresség- és veszteség-számla a B. mérleghez. Életbiztosítási ág (1899.)

Table with columns: KIADÁS, ASSICURAZIONI GENERALI, Nyeresség- és veszteség-számla a B. mérleghez, Életbiztosítási ág (1899.), BEVÉTEL. Rows include categories like Éledekes biztosítások, Fügő károk, and various insurance types with corresponding monetary values in korona and fil.

VAGYON

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1899. december 31-én.

Table with columns: Folyó szám, A tétel neve, A, B, Összesen, Folyó szám, A tétel neve, A, B, Összesen. Rows list various assets and liabilities with monetary values in korona and fil.

Besso József, Besso M., Dr. Bozza Camillo, Costi János J. H., Dr. Levi J., Gróf Papadopoli Miklós, Romanin Jacur Manó, Vivante Fortunat. Magyarországi vezérügynökség: Richetti Ödön, Steinhardt, Poór.

Az intézet hivatalos helyiségei: Budapest, Dorottya-utca 10. szám alatt, az intézet saját házában.

Bővebb zárszámadási jelentések az alanti főügynökségnél kaphatók. Ugyanott felvilágosítások a legnagyobb készséggel adatként és élet-, tűz-, szállítmány-, üveg- és betöréses lopás ellen való biztosítások az Assicurazioni Generali, jégbiztosítások a Magyar jég- és viszontbiztosító részvénytársaság és baleset elleni biztosítások az Első o. általános baleset ellen biztosító társaság a legelőnyösebb feltételek és legelőnyösebb díjak mellett fogadatként el.

A pancsovai főügynökség

Winkler Ferdinand.